

KANKAANPÄÄN KAUPUNGIN HALLINTOSÄÄNTÖjonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt **xx.xx.2026**Voimaantulopäivä **xx.xx.2026****Sisällysluettelo**

Sisällysluettelo	1
Käsitteitä	6
I Osa	7
Hallinnon ja toiminnan järjestäminen.....	7
1 luku.....	7
Kaupungin johtaminen.....	7
1 § Hallintosäännön soveltaminen	7
2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä	7
3 § Esittely kaupunginhallituksessa	7
4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	8
5 § Kaupungin viestintä.....	8
2 luku.....	8
Toimielinorganisaatio	8
6 § Valtuusto	8
7 § Kaupunginhallitus	8
8 § Tarkastuslautakunta.....	8
9 § Lautakunnat.....	9
10 § Vaalitoimielimet.....	9
2a luku.....	9
Vaikuttamistoimielimet.....	9
11 a § Nuorisovaltuusto	9
11 b § Vanhus- ja vammaisneuvosto	9
3 luku.....	10
Henkilöstöorganisaatio	10
12 § Henkilöstöorganisaatio.....	10
13 § Kaupunginjohtaja	11
14 § Toimialojen johtajat	12
14a § Tulosityksiköiden johtaja	12
15 § Palvelukokonaisuuksien esihenkilöt.....	13
16 § Tehtäväkuvaukset	13
4 luku	13
Konserniohjaus ja sopimusten hallinta	13
17 § Konsernijohto	13
18 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako	13
19 § Sopimusten hallinta.....	14

5 Luku	14
<i>Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako .....</i>	14
20 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja ratkaisuvallta	14
21 § Toimivallalta maaseutuhallinnossa ja työvoimapalveluissa	15
21.1. Maaseutuhallinto	15
21.2. Työvoimapalvelut	16
22 § Lautakuntien yleinen ratkaisuvallta ja tehtävät	16
23 § Lautakuntien erityinen tehtävä ja ratkaisuvallta	17
Sivistyslautakunta	17
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta	17
Tekninen lautakunta	17
Keskusvaalilautakunta	18
Tarkastuslautakunta	18
Kaupunkisuunnittelulautakunta	18
Ympäristö- ja terveyslautakunta	19
Elinvoimalautakunta	19
24 § Ratkaisuvallalta hankinta-asioissa	19
25 § Toimivallan edelleen siirtäminen	21
26 § Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi	21
27 § Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi	21
28 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	21
5a Luku	22
<i>Toimivallalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa .....</i>	22
28 a § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi	22
28 b § Normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käyttöön ottaminen määrä- ajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä	22
28 c § Kokouskutsun määrääjasta poikkeaminen	22
6 Luku	22
<i>Toimivallalta henkilöstöasioissa .....</i>	22
29 § Kaupunginhallituksen yleistoimivallalta henkilöstöasioissa	23
30 § Viran ja toimen perustaminen ja lakkauttaminen sekä nimikkeen muuttaminen	23
31 § Viran muuttaminen toimeksi ja toimen muuttaminen viraksi	23
32 § Kelpoisuusvaatimukset	23
33 § Haettavaksi julistaminen	23
34 § Palvelusuhteeseen ottaminen	23
35 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen	23
36 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista	23
37 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat	23
38 § Viranhaltijoiden ratkaisuvallalta henkilöstöasioissa	24
39 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	24
40 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen	24
41 § Sivutoimet	25
42 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	25
43 § Virantoimituksesta pidättäminen	25
44 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi	25
45 § Lomauttaminen	25
46 § Palvelussuhteen päättymisen	25
47 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen	26
48 § Palkan takaisinperiminen	26

7 Luku	26
Asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan järjestäminen	26
49 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan tehtävät	26
50 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät	27
51 § Lautakunnan asiakirjahallinnon tehtävät	27
II Osa	27
Talous ja valvonta	27
8 luku	27
Taloudenhoito	27
52 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	27
53 § Talousarvion täytäntöönpano	27
54 § Toiminnan ja talouden seuranta	28
55 § Talousarvion sitovuus	28
56 § Talousarvion muutokset	28
57 § Poistosuunnitelman hyväksyminen	28
58 § Rahatoimen hoitaminen	28
59 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	29
9 luku	29
Ulkoinen valvonta	29
60 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta	29
61 § Tarkastuslautakunnan kokoukset	29
62 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi	30
63 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	30
64 § Tilintarkastusyhteisön valinta	30
65 § Tilintarkastajan tehtävät	30
66 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	30
67 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi	31
10 luku	31
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	31
68 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	31
69 § Kaupunginhallitus	31
70 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	31
71 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	32
III Osa	32
Valtuusto	32
11 luku	32
Valtuuston toiminta	32
72 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	32
73 § Valtuustoryhmän muodostaminen	32
74 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa	33
75 § Istumajärjestys	33
12 luku	33
Valtuuston kokoukset	33
76 § Valtuuston varsinainen kokous	33
77 § Kokouskutsu	33
78 § Esityslista	33

79 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	33
80 § Jatkokokous	34
81 § Varavaltuutetun kutsuminen	34
82 § Läsnäolo kokouksessa	34
83 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	34
84 § Kokouksen johtaminen	35
85 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle	35
86 § Tilapäinen puheenjohtaja	35
87 § Esteellisyys	35
88 § Asioiden käsittelyjärjestys	35
89 § Puheenvuorot	35
90 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	36
91 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	36
92 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	36
93 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	37
94 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	37
95 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	37
96 § Toimenpidealoite	37
97 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	37
98 § Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenille	38
13 luku	38
Enemmistövaali ja suhteellinen vaali	38
99 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset	38
100 § Enemmistövaali	38
101 § Valtuuston vaalilautakunta	38
102 § Ehdokaslistojen laatiminen	39
103 § Ehdokaslistan jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	39
104 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	39
105 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	39
106 § Suhteellisen vaalin toimittaminen	39
107 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen	39
14 luku	40
Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus	40
108 § Valtuutettujen aloitteet	40
109 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	40
IV OSA	40
PÄÄTÖKSENTEKO JA HALLINTOMENETTELY	40
15 luku	40
110 § Määräysten soveltaminen	40
111 § Toimielimen päätöksentekotavat	40
112 § Sähköinen kokous	41
113 § Sähköinen päätöksentekomenettely	41
114 § Kokousaika ja -paikka	41
115 § Kokouskutsu	41
116 § Sähköinen kokouskutsu	41
117 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	42
118 § Jatkokokous	42
119 § Varajäsenen kutsuminen	42
120 § Läsnäolo kokouksessa	42
121 § Kokouksen julkisuus	42

122 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	43
123 § Tilapäinen puheenjohtaja	43
124 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	43
125 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely	43
126 § Esittely	43
127 § Esteellisyys	44
128 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi	44
129 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	44
130 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	44
131 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	44
132 § Äänestys ja vaali	45
133 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	45
134 § Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenelle	46
16 luku	46
Muut määräykset	46
135 § Aloiteoikeus	46
136 § Aloituksen käsittely	46
137 § Aloituksen tekijälle annettavat tiedot	46
138 § Asiakirjojen allekirjoittaminen	47
139 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen	47
140 § Hallintosäännön voimaantulo	47
LIITTEET:	47
Luottamushenkilöorganisaatio	47
Viranhaltijaorganisaatio	47
Irtaimen omaisuuden myynnin tai käytöstä poistamisen päätösvaltarajat	47

Käsitteitä

Tulosityksikkö	Yhteensopiva tehtäväkokonaisuus, joka on muodostettu hallintosäännön antamin valtuuksin ja joka ilmenee talousarviosta.
Tulosityksikön vastuuhenkilö	Tulosityksikön vastuuhenkilöksi nimetty kaupungin viranhaltija/työntekijä. Tulosityksikön vastuuhenkilö käyttää hallintosäännössä tulosityksikön vastuuhenkilölle uskottua päätösvaltaa sekä huolehtii osaltaan talousarvion toteutumisesta tulosityksikössä ja on oikeutettu päättämään tulosityksikön määrärahojen käytöstä hallintosäännön ja talousarvion mukaisesti.
Palvelukokonaisuus	Tulosityksikkö voidaan edelleen jakaa pienemmiksi yhteensopiviksi kokonaisuuksiksi, joita kutsutaan palvelukokonaisuuksiksi.
Palvelukokonaisuuden esihenkilö	Palvelukokonaisuuden esihenkilöksi on nimetty kaupungin viranhaltija/työntekijä. Palvelukokonaisuuden esihenkilö käyttää tulosityksikön johtajan vastuuhenkilölle uskottua päätösvaltaa sekä huolehtii osaltaan palvelukokonaisuuden talousarvion toteutumisesta ja määrärahojen käytöstä hallintosäännön ja talousarvion käyttösuunnitelman mukaisesti.
Toimialajohtaja	Toimialajohtaja vastaa oman lautakuntansa ja kaupunginjohtajan alaisuudessa toimialansa toiminnasta sekä johtaa, ohjaa ja kehittää toimialan resurssien tehokasta ja tarkoituksenmukaista käyttöä.
Tulosityksiköt	Kaupungin hallinto ja palvelut järjestetään tulosityksiköittäin: - Elinkeino- ja konsernipalvelut - Hallinto- ja tukipalvelut - Kaupunkisuunnittelu - Rakennettu ympäristö - Varhaiskasvatus - Opetus - Kulttuuri - Vapaa-aika - Ympäristöpalvelut
Toimielin	Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen jaostot, lautakunta ja sen jaostot, toimikunta.
Vaikuttamistoimielimet	Nuorisovaltuusto, vanhusneuvosto ja vammaisneuvosto eivät ole kuntalain 30 §:ssä tarkoitettuja kaupungin toimielimiä, eivätkä siten kaupungin viranomaisia. Vaikuttamistoimielimille ei voida hallintosäännöllä antaa toimivaltaa tehdä hallintopäätöksiä. Ne osallistuvat päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla ja niiden edustajille voidaan hallintosäännön määräyksen nojalla antaa puhe- ja läsnäolo-oikeus toimielinten kokouksissa.
Viranomainen	Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus ja sen jaostot, lautakunta ja sen jaostot, toimikunta, viranhaltija

I Osa

Hallinnon ja toiminnan järjestäminen

1 luku

Kaupungin johtaminen

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Kankaanpään kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin ja kaupunkikonsernin johtaminen noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa sekä perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin valtuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupungissa toimii johtoryhmä, jonka tehtävänä on sovittaa yhteen tulostavoitteiden toimintaa ja taloutta niin, että kaupungin strategian mukaiset kokonaistavoitteet ja taloudellisuus toteutuvat.

Kaupungin johtoryhmä toimii kaupunginjohtajan määräämällä tavalla ja kokoonpanolla väestönsuojelun ja muiden mahdollisten poikkeustilanteiden ja valmiusajan tilanteiden johtoryhmänä täydennettynä tarpeen edellyttäessä Satakunnan hyvinvointialueen edustajilla.

Kaupungin johtoryhmän jäsenmäärästä ja kokoonpanosta päättää kaupunginjohtaja.

3 § Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hallinto- ja henkilöstöjohtaja.

4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kaupunkistrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin,
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin taroituksenmukaisella tavalla sekä
3. vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelut.

5 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä läpinäkyvälle toiminnalle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä tulosityksiköiden johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista yleisesti merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun.

Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet.

2 luku Toimielinorganisaatio

6 § Valtuusto

Valtuustossa on 35 valtuutettua. Valtuuston puheenjohtajistoa koskevat määräykset ovat 72 §:ssä.

7 § Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksessa on 9 jäsentä, joista valtuusto valitsee kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja 2 varapuheenjohtajaa. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen varsinaiset jäsenet valitaan valtuutettujen tai varavaltuutettujen keskuudesta.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi vuotta siten, että toimikausi alkaa tai päättyy valtuustokauden alkuun/loppuun.

8 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on 5 jäsentä, joista valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

9 § Lautakunnat

Lautakuntien puheenjohtajat valitaan valtuutettujen keskuudesta.

Sivistyslautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 (kahdeksan) jäsentä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 (kahdeksan) jäsentä.

Teknisessä lautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 (kahdeksan) jäsentä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 (kahdeksan) jäsentä.

Ympäristö- ja terveyslautakunnassa on (9) yhdeksän jäsentä, Kankaanpäästä (4) neljä ja kustakin jäsenkunnasta (1) yksi. Sopijakuntien valtuustot valitsevat kukin jäsenensä ja kullekin jäsenelle varajäsenen lautakuntaan. Ympäristö- ja terveyslautakunta nimittää keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Puheenjohtajana toimii vastuukunnan edustaja.

Elinvoimalautakunnassa on puheenjohtaja ja 8 (kahdeksan) jäsentä.

Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan paitsi ympäristö- ja terveyslautakunnan osalta. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

10 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa.

2a luku Vaikuttamistoimielimet

11 a § Nuorisovaltuusto

Kaupunginhallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain. Kaupunginhallitus hyväksyy nuorisovaltuustolle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö hyvinvointialueen vastaavan vaikuttamistoimielimen kanssa.

11 b § Vanhus- ja vammaisneuvosto

Kaupunginhallitus asettaa vanhus- ja vammaisneuvoston valtuustokausittain. Kaupunginhallitus hyväksyy vanhus- ja vammaisneuvostolle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö vastaavan hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimen kanssa.

3 luku

Henkilöstöorganisaatio

12 § Henkilöstöorganisaatio

Kaupungin toiminnot jakaantuvat viranhaltijaorganisaatiossa toimialoihin, tulosyksiköihin ja palvelukokonaisuuksiin.

Toimialat

Elinkeino- ja konsernipalvelut
Hallinto- ja tukipalvelut
Tekniset palvelut
Sivistys- ja hyvinvointipalvelut
Ympäristöpalvelut

Toimialat jakautuvat seuraaviin tulosyksiköihin ja palvelukokonaisuuksiin

Elinkeino- ja konsernipalvelut (toimiala)

Elinkeino- ja konsernipalvelut (tulosyksikkö)

- elinkeinopalvelut (palvelukokonaisuus)
- maaseutupalvelut
- työllisyyspalvelut
- kotoutumispalvelut
- valmiussuunnittelu
- talous- ja konsernipalvelut

Hallinto- ja tukipalvelut (toimiala)

Hallinto- ja tukipalvelut (tulosyksikkö)

- hallintopalvelut (palvelukokonaisuus)
- markkinointi ja viestintä
- henkilöstöpalvelut
- siivous- ja ruokapalvelut
- tietohallinto
- tarkastustoimi
- vaalit

Tekniset palvelut (toimiala)

Kaupunkisuunnittelu (tulosyksikkö)

- maankäyttö (palvelukokonaisuus)
- rakennusvalvonta
- mittaus

Rakennettu ympäristö (tulosyksikkö)

- hallinto ja rakennuttaminen (palvelukokonaisuus)
- kadut ja yleiset alueet
- muu kuntatekniikka
- tilapalvelut
- vesihuoltolaitos (taseyksikkö)

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut (toimiala)

Varhaiskasvatus (tulosityksikkö)

- esiopetus (palvelukokonaisuus)
- varhaiskasvatus

Opetus

- kehittäminen ja oppilashuolto
- lukio
- perusopetus
- aamu- ja iltapäivätoiminta

kulttuuri

- kirjasto
- kaupunginmuseo
- kulttuuri

vapaa-aika

- nuoriso
- liikunta

Ympäristöpalvelut (toimiala)

ympäristöpalvelut

- ympäristösuojelu
- eläinlääkintä
- terveysvalvonta

Tulosityksiköiden välisestä tehtäväjaosta päättää kaupunginhallitus siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Tulosityksiköiden palvelukokonaisuuksien esihenkilön nimeää ao. tulosityksikön johtaja.

Kaupunginjohtaja päättää henkilöstön sijoittamisesta tulosityksiköltä toiselle kuultuaan asianomaista henkilöä sekä tulosityksiköiden johtajia.

Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa, ohjaa ja kehittää toimialan resurssien tehokasta ja tarkoituksenmukaista käyttöä.

Tulosityksikön johtaja johtaa, ohjaa ja kehittää tulosityksikön resurssien tehokasta ja tarkoituksenmukaista käyttöä toimialajohtajan alaisuudessa.

13 § Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtajan tehtävät, ratkaisovalta ja sijaisuudet

Kaupunginjohtajan tehtävänä on sen lisäksi mitä kuntalaissa ja muutoin on erikseen säädetty tai määrätty:

- 1) johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunkikonsernin ja kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa sekä valvoa valtuuston ja hallituksen päätösten täytäntöönpanoa, sekä
- 2) edustaa tai määrätä muu viranhaltija tai kutsua luottamushenkilö edustamaan kaupunkia neuvotteluissa ja edustustilaisuuksissa sekä vastata

niiden järjestämisestä kaupunginhallituksen hyväksymien perusteiden mukaan

Kaupunginjohtajan esteellisenä tai poissa ollessa tai viran ollessa avoinna hoitaa tehtäviä hallinto- ja henkilöstöjohtaja, ellei hallitus päätä toisin.

Viran ollessa avoinna tai poissaolon kestäessä kolmea kuukautta kauemmin valtuusto voi ottaa virkaan väliaikaisen hoitajan.

14 § Toimialojen johtajat

Kaupunginhallitus ja lautakunnat määräävät alaisensa toimialan kehittämistä ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Toimialajohtaja vastaa oman lautakuntansa ja kaupunginjohtajan alaisuudessa toimialansa toiminnasta sekä johtaa, ohjaa ja kehittää toimialan resurssien tehokasta ja tarkoituksenmukaista käyttöä.

14a § Tulosityksiköiden johtaja

Tulosityksikönjohtaja vastaa yksikkönsä toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan, toimialajohtajan ja lautakunnan alaisuudessa.

Elinkeino- ja konsernipalvelut-tulosityksikköä johtaa kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii hallinto- ja henkilöstöjohtaja.

Hallinto- ja tukipalvelut-tulosityksikköä johtaa hallinto- ja henkilöstöjohtaja. Hallinto- ja henkilöstöjohtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii talousjohtaja.

Kaupunkisuunnittelu-tulosityksikköä johtaa rakennustarkastaja. Kaupunkisuunnittelu-tulosityksikön johtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii kaupunkisuunnittelupäällikkö.

Rakennettu ympäristö -tulosityksikköä johtaa tekninen johtaja. Teknisen johtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii tilapalvelupäällikkö.

Varhaiskasvatus-tulosityksikköä johtaa sivistysjohtaja. Sivistysjohtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii lukion rehtori.

Opetus-tulosityksikköä johtaa sivistysjohtaja. Sivistysjohtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii lukion rehtori.

Kulttuuri-tulosityksikköä johtaa sivistysjohtaja. Sivistysjohtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii lukion rehtori.

Vapaa-aika-tulosityksikköä johtaa sivistysjohtaja. Sivistysjohtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii lukion rehtori.

Ympäristöpalvelut-tulosityksikköä johtaa terveysvalvonnan johtaja. Terveysvalvonnan johtajan sijaisena hänen ollessa poissa tai esteellinen toimii nimetty kunnaneläinlääkäri.

15 § Palvelukokonaisuuksien esihenkilöt

Palvelukokonaisuuden esihenkilö vastaa palvelukokonaisuutensa toiminnasta ja kehittää sitä tulosityksikön alaisuudessa. Palvelukokonaisuuksien esihenkilöt määrää tulosityksikön johtaja. Palvelukokonaisuuden esihenkilön sijaisesta määrätään tehtäväkuvauksessa.

16 § Tehtäväkuvaukset

Tehtäväkuvauksissa määritellään kunkin henkilön asema organisaatiossa, tehtävät, ratkaisuvälit ja sijaistukset.

Tehtäväkuvauksen valmistelee ja vahvistaa lähin esihenkilö yhteistyössä asianomaisen henkilön kanssa. Tehtäväkuvaus tarkistetaan tarvittaessa tehtävä- tai henkilömuutosten yhteydessä.

4 Luku

Konsernionhjaus ja sopimusten hallinta

17 § Konsernijohto

Kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja talousjohtaja. Konsernijohtossa kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja talousjohtaja vastaavat omistajaohjauksesta konsernionhjeen mukaisesti.

18 § Konsernijohtoon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konsernionhjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle,
2. vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan,
3. määrää konsernijohtoon kuuluvien viranhaltijoiden tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon,
4. antaa valtuustolle puolivuositteittain raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä,
5. arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä
6. käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajan kanssa
7. antaa tarvittaessa konsernionhjetta yksityiskohtaisempia ohjeita tytäryhteisöille
8. nimeää ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin valittaviksi henkilöiksi, ellei tämä kuulu valtuustojen toimivaltaan (kuntayhtymät)
9. antaa tarvittaessa ohjeita kaupungin edustajille kaupungin kannan ottamiseksi käsillä oleviin asioihin

10. antaa toimintakertomuksen yhteydessä tiedot valtuustolle tytäryhteisöjen toiminnasta
11. toimii asuntoviranomaisena

Kaupunginjohtaja

1. vastaa konsernin operatiivisesta johtamisesta
2. seuraa omistajapolitiikan toteutumista ja vastaa toimintojen yhteensovittamisesta sekä tekee kaupunginhallitukselle tarpeelliset esitykset konsernin rakenteen kehittämiseksi.

Tiedonkulun varmistamiseksi tytäryhteisöjen hallitusten esityslistat ja pöytäkirjat tulee toimittaa kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtajalla on oikeus osallistua tytäryhteisöjen hallitusten kokouksiin ja käyttää niissä puheoikeutta.

19 § Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

5 Luku

Toimielinten tehtävät ja toimivallan jako

20 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja ratkaisuvallta

Tehtävä

Sen lisäksi mitä kuntalaissa on säädetty, kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia siitä, että kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet toteutuvat ja tässä tarkoituksessa kehittää, ohjata ja valvoa kaupungin ja kaupunkikonsernin hallintoa, palveluita ja taloutta sekä muita yleisiä toimintaedellytyksiä.

Kaupunginhallituksen ratkaisuvallta

Sen lisäksi mitä kaupunginhallituksen ratkaisuvallasta on muualla määrätty tai säädetty, hallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat:

- 1) kiinteän omaisuuden vuokralle ottamista tai antamista
- 2) vapautuksen tai lykkäyksen myöntämistä kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksun suorittamisesta, milloin se säädösten mukaan on mahdollista
- 3) asemakaavan toteuttamiseksi tarpeellisten alueiden, rakennusten ja laitteiden ostamista, myymistä, vaihtamista ja lunastamista
- 4) julkisista kuulutuksista annetussa laissa tarkoitettua julkipanosta huolehtivan vastuunalaisen hoitajan sekä keskusarkistoa ja arkistonmuodostusta johtavan viranhaltijan määräämistä
- 5) antaa valtuuston puolesta selityksen valtuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos katsoo, että valtuuston päätöstä ei ole kumottu
- 6) kaupunginjohtajan palkkaa ja vuosilomaa, päättää kaupunginjohtajalle sellaisen virkavapauden tai työloman myöntämisestä, johon hänellä on

sopimukseen perustuva oikeus enintään yhteen vuoteen saakka sekä päättää kaupunginjohtajalle harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden tai työloman myöntämisestä enintään kolmeksi kuukaudeksi kerrallaan

- 7) kiinteän omaisuuden ostamista ja myymistä
- 8) lisäksi kaupunginhallitus ratkaisee tai määrää lautakunnan tai alaisensa viranhaltijan ratkaisemaan asiat, jotka koskevat:
  - liike- ja teollisuus sekä rivi- ja kerrostalotonttien vuokraamista tai myymistä
  - vapautuksen tai lykkäyksen myöntämistä kunnallisen maksun ja sille määrätyn viivästyskoron suorittamisesta, milloin se säädösten tai määräysten mukaan on mahdollista,
  - kaupungille tulevien saatavien ja suoritusten vakuuksien hyväksymistä, valvomista, muuttamista tai vapauttamista, jollei toisin ole säädetty tai valtuuston päätöksestä muuta johdu
  - vahingonkorvauksen maksamista, jos kaupunki on katsottava korvausvelvolliseksi
  - lainan ottamista kaupungille valtuuston talousarviossa määrittelemissä rajoissa
- 9) ratkaista muut asiat, joita tällä säännöllä ei ole määrätty lautakunnalle tai viranhaltijalle.

Esittely:

Asiat ratkaistaan kaupunginhallituksessa kaupunginjohtajan esittelystä. Kaupunginjohtajan ollessa estyneenä asiat esittelee kaupunginjohtajan sijainen.

21 § Toimivalta maaseutuhallinnossa ja työvoimapalveluissa

21.1. Maaseutuhallinto

Toimialue

Kankaanpään ja Parkanon kaupungit sekä Jämijärven, Kihniön ja Pomarkun kunnat, joissa palvelun järjestäjänä Kankaanpään kaupunki.

Tehtävät

Kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa säädetyn lain (210/2010) mukaisten viranomaistehtävien, maaseudun elinkeinojen kehittämistehtävien sekä maaseudun toimintaympäristön kehittämistehtävien hoidosta maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamista koskevan sopimuksen mukaisesti.

Ratkaisuvalta

Maaseutuelinkeinojen tukitehtäviä hoidettaessa noudatettavasta menettelystä annetun lain mukaan maaseutuelinkeinoviranomainen hoitaa laissa säädetty tehtävät sekä niihin liittyvät valvonta- ja muut tehtävät.

Maaseutuhallintoyksikön johtajana toimii maaseutupäällikkö. Maaseutuhallinnon yksikössä toimivat viranhaltijat toimivat maaseutuelinkeinoviranomaisena yhteistoiminta-alueen kuntien alueella.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnolliset ohjeet sisältävät yksityiskohtaiset menettelyohjeet maaseutuelinkeinoviranomaiselle toimitettavien viljelijätukien käsittelystä. Säädöspohja useissa hallinnollisissa menettelykysymyksissä on EY-säännös, joka ohittaa mahdollisen kansallisen säädöksen.

21.2. Työvoimapalvelut

Työvoimapalveluista vastaa kuntalain 51–52 §:n mukaan tehdyn sopimuksen mukaisesti yhteistoiminta-alue, jossa vastuukuntana toimii Porin kaupunki ja yhteistyökuntina Harjavalta, Jämijärvi, Karvia, Kokemäki, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Siikainen ja Ulvila.

22 § Lautakuntien yleinen ratkaisovalta ja tehtävät

Lautakunta johtaa ja kehittää alaistaan toimialaa ja vastaa palvelujen tuloksellisesta järjestämisestä. Lautakunta seuraa ja arvioi palvelujen vaikuttavuutta ja varaa asukkaille ja käyttäjille mahdollisuuden osallistua palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen.

Lautakunta ratkaisee, mikäli valtuusto tai kaupunginhallitus ei ole toisin päättänyt, seuraavat asiat:

- 1) Lautakunta vastaa toimialansa yleisestä kehittämisestä, suunnittelusta ja toiminnan sekä talouden seurannasta.
- 2) Lautakunta tekee esityksen vuotuisesta talousarviosta sekä siihen liittyvästä toiminta- ja taloussuunnitelmasta.
- 3) Lautakunta päättää toiminnassa noudatettavista yleisistä periaatteista ja ohjeista.
- 4) Hyväksyy toimialallaan merkittävien hankkeiden tarveselvitykset, suunnitelmat, hankintaohjelmat ja muut vastaavat.
- 5) Päättää toimialallaan järjestö- yms. avustusten myöntämisestä.
- 6) Päättää toimialueensa erityislainsäädännön mukaan lautakunnalle kuuluvista asioista.
- 7) Tekee esityksen toimialansa palveluista perittävien maksujen yleisistä perusteista (taksa).
- 8) Päättää toimialansa palveluista ja muista suoritteista perittävistä maksuista, jollei toisin ole säädetty tai määrätty.
- 9) Suorittaa muut lautakunnan toimialaan kuuluvat tehtävät.
- 10) Lautakunnan ratkaisovalta sopimuksissa ja hankinnoissa määräytyy hallintosäännön 24 §:n mukaan.

Lautakunta voi siirtää määräämälleen viranhaltijalle em. päätösvaltaa.

23 § Lautakuntien erityinen tehtävä ja ratkaisuvallta

Sivistyslautakunta

Tehtävät

Lautakunta vastaa varhaiskasvatus-, esiopetus- ja koulutuspalveluista (perusopetus, lukio-opetus), koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta.

Sivistyslautakunnan tehtävänä on tuottaa sellaisia toimintaympäristöjä, jotka ohjaavat yksilölliseen fyysiseen ja henkiseen kasvuun ja kestävään hyvinvointiin. Tämän saavuttamiseksi tuotetaan ja kehitetään mahdollisimman monipuolisia, ihmisten tarpeet, seutukunnan olosuhteet ja erityisvaatimukset huomioon ottavia varhaiskasvatuspalveluita ja koulutuspalveluja.

Ratkaisuvallta

Määräytyy sen mukaan mitä 22 §:ssä on määrätty lautakuntien yleisestä ratkaisuvallasta.

Esittely

Asiat ratkaistaan lautakunnassa tulosityksikön johtajan esittelystä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Tehtävät

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisestä sekä nuorisovaltuuston ja vanhus- ja vammaisneuvoston toiminnan kehittämisestä. Lisäksi Lautakunnan tehtävänä on kansalaisopistopalvelujen, kirjaston, museon ja yleisten kulttuuripalvelujen avulla tuottaa laadukkaita oman alansa palveluja ja tukea Kankaanpään asemaa seudullisena keskuksena sekä järjestää kuntalaisille toimivat ja laadukkaat liikunta- ja nuorisopalvelut.

Ratkaisuvallta

Määräytyy sen mukaan mitä 22 §:ssä on määrätty lautakuntien yleisestä ratkaisuvallasta.

Esittely

Asiat ratkaistaan lautakunnassa tulosityksikön johtajan esittelystä.

Tekninen lautakunta

Tehtävät

Tekninen lautakunta vastaa kaupungin kaduista ja yleisistä alueista, muusta kuntatekniikasta, hulevesistä, keskusvarastosta, pelastustoimesta, tilapalveluista ja vesihuoltolaitoksesta. Tekninen lautakunta vastaa kaupungin kadunpidosta, kaupungin vastuulle kuuluvista jätehuoltopalveluista ja toimii jätehuoltoviranomaisena. Tekninen lautakunta vastaa toimialallaan rakennuttamisesta, suunnittelusta, kaupungin omana työnä tehtävästä rakentamisesta sekä yllä- ja kunnossapidosta. Lisäksi tekninen lautakunta vastaa kaupungin taloinvestointikohteiden rakennuttamisesta ja suunnittelun ohjauksesta.

Esittely

Asiat ratkaistaan lautakunnassa tulosityksikön johtajan esittelystä.

Ratkaisuvalta

Määräytyy sen mukaan mitä 22 §:ssä on määrätty lautakuntien yleisestä ratkaisuvallasta.

KeskusvaalilautakuntaTehtävät

Kuntavaalien toimittamisen kaikki järjestelyt ehdokashakemusten vastaanotosta vaalien tuloksen julkaisemiseen. Presidentinvaalien, eduskuntavaalien, maakuntavaalien ja europarlamenttivaalien osalta keskusvaalilautakunnan tehtäviin kuuluvat moninaiset valmistelutoimet sekä ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen.

Ratkaisuvalta

Vaalilaissa on yksityiskohtaisesti säädetty keskusvaalilautakunnan ratkaisuvallasta. Toissijaisesti sovelletaan mm. hallinto- ja kuntalakia.

Esittely

Asiat ratkaistaan lautakunnassa keskusvaalilautakunnan sihteerin esittelystä.

Tarkastuslautakunta

Tehtävät ja toimivalta määräytyvät kuntalain (121 §) ja valtuuston vahvistaman tarkastussäännön mukaan.

KaupunkisuunnittelulautakuntaTehtävät

Lautakunta luo edellytyksiä hyvään elinympäristöön ja kaupungin kehittämiseen tuottamalla alueiden käytön suunnitteluun ja rakentamiseen liittyviä palveluja.

Lautakunnan toimialaan kuuluvat kaavoitus, mittaus- ja kiinteistötoimi sekä rakennusvalvonta. Lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamana rakennusvalvontaviranomaisena. Lisäksi lautakunta toimii kaupungin nimistö- ja osoiteasioista vastaavana lautakuntana ja ulkoilulain tarkoittamana kaupungin leirintäalueviranomaisena ja huolehtii ulkoilulain tarkoittamista kaupungin leirintäalueviranomaisen tehtävistä.

Ratkaisuvalta

Määräytyy sen mukaan mitä 22 §:ssä on määrätty lautakuntien yleisestä ratkaisuvallasta.

Esittely

Asiat ratkaistaan lautakunnassa tulosityksikön johtajan esittelystä.

Ympäristö- ja terveyslautakunta

Toimialue

Kankaanpään kaupunki, Jämijärven, Karvian, Siikaisten, Merikarvian ja Po-markun kunnat, joissa palvelun järjestäjänä Kankaanpään kaupunki.

Tehtävät

Ympäristö- ja terveyslautakunnan tehtävänä on huolehtia ympäristöpalveluiden järjestämisestä kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Kankaanpään kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana.

Ympäristö- ja terveyslautakunnan tehtävät:

- a) päättää ympäristöpalveluiden toiminnan kehittämisestä
- b) toimia ympäristöpalveluiden toimialaa säätelevän lainsäädännön mukaisena viranomaisena
- c) antaa sopimuskuntien asukkaita koskevia määräyksiä
- d) käsitellä ympäristöpalveluiden muutosvaatimukset

Ratkaisuvalta

Määräytyy sen mukaan mitä 22 §:ssä on määrätty lautakuntien yleisestä ratkaisuvallasta.

Esittely

Asiat ratkaistaan lautakunnassa tulosityksikön johtajan esittelystä.

Elinvoimalautakunta

Tehtävät

Lautakunta vastaa elinkeino- ja yrityspalveluista, työvoima- ja työllisyyspalveluista, maahanmuuttajien kotouttamispalveluista ja markkinoinnin strategiasta kehittämisestä.

Lautakunnan tehtävänä on edistää aluekehitystä, sekä luoda yrittäjäystävällinen ja kehittyvä toimintaympäristö yrityksille. Koordinoida kaupungin elinkeino- ja yrityspalveluja sekä vahvistaa Kankaanpään asemaa vetovoimaisena yritys- ja investointikohteena. Valmistella ja ohjata toimialaansa liittyviä kehittämishankkeita.

Ratkaisuvalta

Määräytyy sen mukaan mitä 22 §:ssä on määrätty lautakuntien yleisestä ratkaisuvallasta.

Esittely

Asiat ratkaistaan lautakunnassa elinkeinojohtajan esittelystä.

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan toimialaan kuuluvista pienhankinnoista eli hankinnoista, joihin ei sovelleta hankintalakia, päättää kaupunginjohtaja tai lautakunnan alaisen tulosityksikön johtaja tai talousjohtaja hankintalajin mukaisten päätösvaltarajojen puitteissa. Pienhankintoja ovat hankintalain (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016) 25 §:n kansalliset kynnysarvot alittavat hankinnat ja erityisalojen hankintalain (Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista) 13 §:n EU kynnysarvot alittavat hankinnat.

Toimielimet voivat päätöksellään siirtää toimialansa hankintapäätösten ratkaisovaltaa viranhaltijalle.

Kaupunginjohtajan, talousjohtajan ja tulosityksikön johtajan päätösvaltarajat:

Hankinnan laji	Euroa
Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	60 000
Rakennusurakat	150 000
Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ja muut erityiset palvelut (hankintalaki)	150 000
Erityisalojen tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	150 000
Käyttöoikeussopimukset	150 000

Kaupunginhallitus ja lautakunnat päättävät kaupunginvaltuuston hyväksymän käyttötalouden ja investointien talousarvion ja taloussuunnitelman puitteissa toimialaansa kuuluvista julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) annetun lain soveltamisalaan kuuluvista kansallisista hankinnoista, jotka ylittävät hankintalain 25 §:n kansalliset kynnysarvot, mutta eivät ylitä hankintalain 26 § ja erityisalojen hankintalain 13 §:n EU-kynnysarvoja.

Kansalliset kynnysarvot, hankintalain 25 § (ilman arvonlisäveroa) ovat 1.1.2020 alkaen olleet

Lautakunnan päätösvaltarajat:

Hankinnan laji	Euroa
Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	60 000–214 000
Rakennusurakat	150 000–500 000
Käyttöoikeussopimukset	150 000–500 000
Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut ja muut erityiset palvelut (hankintalaki)	150 000–500 000
Erityisalojen tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	150 000–428 000
Erityisalojen rakennusurakat	150 000–500 000

Hankinnan ennakoidun arvon ylittäessä lautakuntien päätösvaltarajan hankinnasta päättää kaupunginhallitus.

Kaupunginhallitus päättää julkisten ja erityisalojen hankintojen hankintalain 26 § ja erityisalojen hankintalain 13 §:n EU-kynnysarvot ylittävistä hankinnoista.

EU-kynnysarvot, hankintalain 26 § (ilman arvonlisäveroa) 1.1.2020 alkaen

Hankinnan laji	Euroa
Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	214 000
Rakennusurakat	5 350 000

Erityisalalat

Erityisalojen hankintalain 13 §

Hankinnan laji	Euroa
Tavarat, palvelut ja suunnittelukilpailut	428 000
Rakennusurakat	5 350 000
Käyttöoikeussopimukset	5 350 000
Sosiaali- ja terveyspalvelut ja muut erityiset palvelut (liite C)	1 000 000

Valtuusto päättää erityisen merkittäviin toimintojen muutoksiin liittyvät hankinnat ja sopimukset.

Kynnysarvot

Hankintalakia sovelletaan vain EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Kynnysarvojen alle jääviin niin sanottuihin pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia.

Lainsäädännöllisesti EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot eroavat siten, että kansalliset kynnysarvot perustuvat kansalliseen lainsäädäntöön, kun taas EU-kynnysarvot perustuvat GPA-sopimukseen sekä komission antamaan asetukseen. EU-kynnysarvoja tarkistetaan kahden vuoden välein, kun taas kansallisia kynnysarvoja voidaan muuttaa ainoastaan kansallisen lainsäädännön muutoksin.

25 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin, luottamushenkilö ja viranhaltija voi siirtää tällä hallintosäännöllä sille uskottua toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle (lukuun ottamatta hallinnollisen pakkovallan käyttöä). Viranomainen voi halutessaan peruuttaa toimivallan siirron päätöksellään. Toimivallan siirtämissä päätöksistä on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa. Luettelo annetaan tiedoksi valtuustolle vuosittain helmikuussa.

26 § Asian ottaminen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi

Asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja tai kaupunginjohtaja.

27 § Asian ottaminen lautakunnan käsiteltäväksi

Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunta ja lautakunnan puheenjohtaja tai lautakunnan esittelijä.

28 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen on ilmoitettava kaupunginhallitukselle tekemistään päätöksistä lukuun ottamatta asioita tai asiaryhmiä, joista kaupunginhallitus on päättänyt, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Ilmoitus on tehtävä neljän päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta. Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Päätökset niissä asioissa, joista ei tarvitse ilmoittaa, voidaan otto-oikeuden estämättä panna täytäntöön, jollei yksittäistapauksessa ole ilmoitettu asian ottamisesta kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

5a Luku

Toimivalta poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

28 a § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Toimialajohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kunnan palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja päättä asiasta.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida 28 a §:ään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

28 b § Normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan ja toimialajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräajaksi 28 a §:ssä mainitun välttämättömän syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi vahvistamisen sijaan, sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

28 c § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

6 Luku

Toimivalta henkilöstöasioissa

29 § Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kaupunginhallituksella.

30 § Viran ja toimen perustaminen ja lakkauttaminen sekä nimikkeen muuttaminen

Kaupunginhallitus päättää virkojen ja toimien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä nimikkeiden muutoksista.

31 § Viran muuttaminen toimeksi ja toimen muuttaminen viraksi

Kaupunginhallitus päättää viran muuttamisesta toimeksi sekä toimen muuttamista viraksi.

32 § Kelpoisuusvaatimukset

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Muiden virkojen ja toimien kelpoisuusvaatimuksista päätetään virkaa tai toimea perustettaessa. Kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta päättää kaupunginhallitus.

33 § Haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

34 § Palvelusuhteeseen ottaminen

Valtuusto päättää kaupunginjohtajan valinnasta.

Kaupunginhallitus päättää toimialajohtajien ja talousjohtajan valinnoista.

Muun henkilökunnan valitsee ao. toimialajohtaja.

35 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

36 § Virkaan ottaminen virkaan valitun irtisanouduttua ennen virantoimituksen alkamista

Jos haettavana olleeseen virkaan tai virkasuhteeseen valittu irtisanoutuu ennen virantoimituksen alkamista, eikä varalle ole valittu ketään, voidaan viranhaltija valita niiden virkaa tai virkasuhdetta hakeneiden joukosta, jotka ilmoittavat hakemuksensa olevan edelleen voimassa.

37 § Harkinnanvaraiset virka- ja työvapaat

Harkinnanvaraisen virka- ja työvapaan palkallisuudesta päättää kaupungin hallitus.

Jollei 38 §:stä muuta johdu, hallitus ja lautakunta päättävät alaisensa henkilöstön virka- ja työvapaan myöntämisestä.

Sijaisen määrää tarvittaessa se viranomainen, joka myöntää virka- tai työvapaan. Sama viranomainen päättää myös sijaisen palkkauksesta.

38 § Viranhaltijoiden ratkaisulta henkilöstöasioissa

Kaupunginjohtaja ja tulosyksikön johtaja ratkaisevat suoraan alaisiaan koskevat seuraavat henkilöstöasiat:

- myöntävät vuosiloman
- myöntävät sellaisen virkavapauden ja työloman, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä on lainsäädännön, virka- ja työehtosopimuksen tai virkasäännön nojalla ehdoton oikeus
- myöntävät enintään vuoden pituisen harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden tai työloman
- myöntävät harkinnanvaraisen virkavapauden ja työloman enintään 30 kalenteripäiväksi kerrallaan, mikäli harkittavaksi ei tule virkavapauden tai työloman ajalta maksettavan palkan määrä
- antavat alaiselleen viranhaltijalle ja työntekijälle virkamatka- ja koulutusmääräyksen, sekä
- määräävät tarvittaessa henkilöstön lisä-, yli-, lauantai- ja sunnuntaityöhön sekä varallaoloon
- määräävät terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin
- tulosyksiköiden johtajat valitsevat sijaisen ja määräaikaisen enintään vuodeksi kerrallaan ja päättävät palkkauksesta yleisten ohjeiden mukaan.

39 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Yleisvalta henkilöstöasioissa kuuluu kaupunginhallitukselle tai sen määräämälle.

- Kaupunginhallitus vastaa kaupungin henkilöstöhallinnon kehittämisestä, ohjaamisesta ja päätöksenteosta.
- Kaupunginhallitus tekee kaupungin puolesta sellaiset virka- ja työehtosopimukset, joissa päätösvalta on paikallistasolla Kunnallisen työmarkkinalaitoksen valtuutuksen nojalla.
- Kaupunginhallitus päättää myös virka- ja työehtosopimuksen täytäntöönpanosta, sopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisesta ja näihin liittyvien neuvottelujen käymisestä.

40 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen kunnallisen viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisessa. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää kaupunginhallitus.

41 § Sivutoimet

Sivutoimilupahakemuksen ratkaisee ja sivutoimiluvan peruuttamisesta sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää kaupunginhallitus.

42 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta sekä kaupunginjohtajan määrittämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

Kaupunginjohtaja ja tulosyksikön johtaja päättävät kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä alaiseltaan viranhaltijalta sekä viranhaltijan määrittämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

43 § Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen viranhaltijalain 48 §:n mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginhallitus ja lautakunta päättävät alaisensa viranhaltijan virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja voi ennen kaupunginhallituksen kokousta päättää kaupunginhallituksen alaisen viranhaltijan ja ennen lautakunnan kokousta tulosyksikön johtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Lautakunnan esittelijä voi ennen lautakunnan kokousta päättää lautakunnan alaisen viranhaltijan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

44 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

45 § Lomauttaminen

Kaupunginhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista.

Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

46 § Palvelussuhteen päättyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteen irtisanomisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteen irtisanomisesta saatetaan palvelussuhteeseen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

47 § Menetettyjen ansioiden korvaaminen

Viranhaltijalle kunnallisen viranhaltijalain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää kaupunginhallitus.

48 § Palkan takaisinperiminen

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun virkasuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää talousjohtaja.

7 Luku

Asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan järjestäminen

49 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan tehtävät

Tiedonhallintayksikkö on Kankaanpään kaupunki. Kaupunginhallitus johtaa tiedonhallintayksikköä. Tiedonhallintayksikön vastuulla on tiedonhallinnan järjestäminen, tietoturvallisuus ja asianhallinta.

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä sekä

1. vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta,
2. määrää kaupungin asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan,
3. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan, toimialojen sekä toimialojen asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä,
4. päättää tiedonohjaussuunnitelman (TOS, eAMS, AMS) yleisistä periaatteista (sisältö, laadinnan vastuut, vahvistaminen käyttöön, valvonta ja seuranta) sekä
5. nimeää kaupungin arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät, mikäli hallintosäännössä ei ole määrätty rekisterinpitäjää.

Kaupunginhallitus johtaa tiedonhallintayksikköä sekä

1. huolehtii, että vastuut on määritelty tiedonhallintalaissa ja muussa laissa säädettyjen tiedonhallinnan toteuttamiseen liittyvissä tehtävissä
2. huolehtii ajantasaisista ohjeista asiakirjojen käsittelystä, tietojen antamisesta ja tietoturvallisuudesta
3. huolehtii, että henkilöstöllä ja tiedonhallintayksikön lukuun toimiville on riittävä koulutus
4. huolehtii, että tiedonhallintayksiköllä on asianmukaiset työvälineet tiedonhallintaa koskevien velvollisuuksien toteuttamiseen

5. huolehtii riittävästä valvonnasta tiedonhallintaan liittyvien säännösten, määräysten ja ohjeiden noudattamisesta.

50 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kunnan pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta,
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kunnan tiedonhallintaa,
3. hyväksyy tiedonkäsittelyn, säilytyksen ja arkistoinnin ohjeistuksen sekä hyväksyy kunnan tiedonohjaussuunnitelman,
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista,
5. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ja tiedonhallinnan ohjeistuksen yhteistyössä tietosuojasta ja tietoturvallisuudesta vastaavien viranhaltijoiden kanssa sekä valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti
6. huolehtii asiakirjahallintoon ja tiedonhallintaan liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta.

51 § Lautakunnan asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta huolehtii oman toimialansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeää asiakirjahallinnon vastuhenkilön omalla toimialallaan.

II Osa Talous ja valvonta

8 luku Taloudenhoito

52 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tulosityksikkökohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa talousarvioon brutto- tai nettomääräisenä.

53 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelma voi muodostua myös sopimusohjausmalliin liittyvistä sopimuksista. Toimielin voi siirtää käyttösuunnitelman hyväksymistä koskevaa toimivaltaa alaiselleen viranhaltijalle.

Liikelaitoksen johtokunta hyväksyy valtuuston hyväksymään talousarvioon perustuvan liikelaitoksen talousarvion.

54 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista neljännesvuosittain.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetyllä tavalla.

55 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kaupungin viranomaisia.

Kaupunginhallitus voi päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kuntaa sitova ja kiireellisesti maksettava, vaikka tarkoitukseen ei ole määrärahaa käytettävissä. Kaupunginhallituksen on viipymättä tehtävä valtuustolle esitys määrärahan myöntämisestä tai korottamisesta.

56 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

57 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

58 § Rahatoimen hoitaminen

Kaupungin rahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää kaupungin kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talousjohtaja.

59 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euomääristä.

9 luku **Ulkoinen valvonta**

60 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

Kaupungin hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

61 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Kokousmenettelyssä noudatetaan muutoin 15 luvun määräyksiä.

62 § Tarkastuslautakunnan tehtävät ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan on

1. seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
2. huolehdittava, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa sekä
3. tehtävä aloitteita ja esityksiä tarkastuslautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Ennen arviointikertomuksen valmistumista tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle tarpeelliseksi katsomiaan selvityksiä. Tarkastuslautakunta voi raportoida tilikauden aikana valtuustolle myös muista merkittävistä havainnoista.

63 § Sidonnaisuusilmoitukseen liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kaupungin verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi kerran vuodessa.

64 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään 6 tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä. Perusteltu syy voi olla esimerkiksi tytäryhteisöjen suuri määrä.

65 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

66 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

67 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

10 luku Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

68 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

69 § Kaupunginhallitus

1. vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteen sovittamisesta siten että kaupungin toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan,
2. hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta,
3. vastaa riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kaupungin toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan, riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan, sekä
4. vastaa kaupunginhallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevasta toimintakertomukseen otettavasta osiosta.

70 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

71 § Viranhaltijoiden ja esihenkilöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginjohtaja, liikelaitoksen johtaja sekä tulosityksiköiden johtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosityksikössään, ohjeistavat alaisiaan palvelukokonaisuuksia sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Palvelukokonaisuuksien esihenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

III Osa Valtuusto

11 luku Valtuuston toiminta

72 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja, ja kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustossa on kolme varapuheenjohtajaa.

Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, jollei valtuusto toisin päättä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerintähtävistä huolehtii hallinto- ja henkilöstöjohtaja.

73 § Valtuustoryhmän muodostaminen

Valtuutetut voivat valtuustotyöskentelyä varten muodostaa valtuustoryhmiä.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuustolle kirjallinen ilmoitus, joka on kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen allekirjoitettava. Ilmoitus jätetään valtuuston puheenjohtajalle.

Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

74 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Liittymisestä valtuustoryhmään ja siitä eroamisesta valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuustolle. Liittymisilmoitukseen on liitettävä asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuustolle.

75 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

12 luku

Valtuuston kokoukset

76 § Valtuuston varsinainen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

77 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kutsu valtuuston kokoukseen on vähintään neljä päivää ennen kokousta lähetettävä erikseen kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo- ja puheoikeus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kaupungin verkkosivuilla.

Kokouskutsu sekä kokouskutsun yhteydessä lähetettävä esityslista toimitetaan jäsenille ja muille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Tieto kokouskutsusta ja esityslistan valmistumisesta kokoukseen toimitetaan sähköpostilla.

Kokouskutsu toimitetaan myös valtuustossa edustettuna olevan vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan kahdelle ensimmäiselle varavaltuutetulle.

78 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, on lähetettävä kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Mikäli valtuutettu ei halua esityslistaa sekä kokouskutsua toimitettavan sähköisesti, toimitetaan ne paperisessa muodossa.

Valtuusto voi päättää, kuinka monelle varavaltuutetulle esityslista toimitetaan.

79 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tie-

dottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

80 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

81 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle tai sihteerille.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

82 § Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan ja kaupunginjohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsittelyä. Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

83 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitauduttava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokouksen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustauon päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

84 § Kokouksen johtaminen

Kuntalain 102 §:n mukaan puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

85 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

86 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

87 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyytensä koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

88 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat esitellään valtuustolle esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Käsittelyn pohjana (pohjaehdotuksena) on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmisteellut asian, niiden ehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta.

89 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettyävä selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

- 1) asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
- 2) puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, jos käsitellään asianomaisten toimielinten valmistelemlia asioita; sekä
- 3) repliikki- ja kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta siten, että ryhmäpuheenvuoro voi kestää 15 minuuttia ja muu puheenvuoro 10 minuuttia.

90 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, jota käsitellään ensimmäisen kerran valtuustossa eikä esityslistaa ole toimitettu kokouskutsun yhteydessä, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään neljäsosa läsnä olevista valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tilanteissa asian pöydällepanosta päätetään enemmistöpäätöksellä.

91 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

92 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

93 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

94 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. Ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.
2. Jos asia koskee määrärahan myöntämistä, otetaan ensin äänestykseen määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.
3. Jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

95 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

96 § Toimenpidealoite

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpidealoitteen. Toimenpidealoite osoitetaan kaupunginhallitukselle. Se ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä saa muuttaa tai laajentaa päätöstä.

97 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 133 §:ssä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa.

98 § Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenille

Valtuuston pöytäkirja siihen liitettyine valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään.

13 luku Enemmistövaali ja suhteellinen vaali

99 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvissä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

100 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja. Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa vain yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

101 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on 5 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

102 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 104 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

103 § Ehdokaslistan jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

104 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

105 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

106 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

107 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

14 luku

Valtuutetun aloite- ja kyselyoikeus

108 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi päättää, että aloitteessa tarkoitetun asian valmistelusta käydään lähetekeskustelu.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

109 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle kirjallisen kysymyksen kaupungin toiminnasta ja hallinnosta.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään kuuden kuukauden kuluttua kysymyksen tekemisestä.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään kannatettu ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta selvittämään kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä, asetetaanko tilapäinen valiokunta. Muuta päätöstä ei asiassa saa tehdä.

IV OSA

PÄÄTÖKSENTEKO JA HALLINTOMENETTELY

15 luku

110 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvien osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

111 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimieliin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous). Toimieliin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

112 § Sähköinen kokous

Toimielin voi pitää kokouksen sähköisesti. Sähköinen kokous voidaan pitää siten, että kaikki osallistuvat kokoukseen sähköisen yhteyden avulla tai siten, että vain osa läsnäolijoista osallistuu kokoukseen sähköisen yhteyden avulla.

Suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

113 § Sähköinen päätöksentekomenettely

Toimielin voi päättää asioita sähköisessä päätöksentekomenettelyssä kuntalain 100 §:n mukaisesti. Päätöksentekomenettelyä voidaan käyttää kaikkiin toimielimen päätösvaltaan kuuluvien asioihin.

114 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

115 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu sekä kokouskutsun yhteydessä lähetettävä esityslista toimitetaan jäsenille ja muille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai velvollisuus, ensisijaisesti sähköisesti. Tieto kokouskutsusta ja esityslistan valmistumisesta kokoukseen toimitetaan sähköpostilla.

116 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

117 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

118 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

119 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

120 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajalla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä
- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Kaupunginhallitus voi määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo ja puheoikeus toimielimen kokouksessa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päätyttyä asti.

121 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

Muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi.

122 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

123 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

124 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Puheenjohtaja johtaa asioiden käsittelyä ja pitää huolta järjestyksestä toimielimen kokouksessa. Jos kokouksessa läsnä oleva henkilö käytöksellään häiritsee kokouksen kulkua, puheenjohtajan tulee kehottaa häntä käyttäytymään asianmukaisesti. Jos kehotusta ei noudateta, puheenjohtaja voi määrätä henkilön poistumaan. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

Toimielimen jäsenellä on puheoikeus käsiteltävänä olevassa asiassa. Jäsen on puheessaan pysyttävä asiassa. Jos puhuja poikkeaa asiasta, puheenjohtajan on kehotettava häntä palaamaan asiaan. Jos puhuja ei noudata kehotusta, puheenjohtaja voi kieltää häntä jatkamasta puhetta. Jos puhuja ilmeisen tarpeettomasti pitkittää puhettaan, puheenjohtaja voi asiasta huomautettuaan kieltää häntä jatkamasta puhettaan.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

125 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

126 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (*pohjaehdotus*). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päättä.

Toimielin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimielin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

127 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimielin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

128 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

129 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

130 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimielimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimielimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimielimen päätökseksi.

131 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

132 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

133 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä ja poissa olleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muuna tietoina

- salassapitomerkinnät
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta.

134 § Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenelle

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kaupungin jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomiioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

16 luku Muut määräykset

135 § Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

136 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimitelin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain maaliskuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kaupungin asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

137 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava kuukauden kuluessa aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keltä saa lisätietoja aloitteen käsittelystä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

138 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Valtuuston ja kaupunginhallituksen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa kaupunginjohtaja ja varmentaa asianomaisen tulosyksikön johtaja tai talousjohtaja, jollei kaupunginhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä.

Valtuuston ja kaupunginhallituksen toimituskirjat ja kirjelmät allekirjoittaa kaupunginjohtaja ja varmentaa asianomaisen tulosyksikön johtaja tai talousjohtaja.

Muun toimielimen päätökseen perustuvan sopimuksen ja sitoumuksen allekirjoittaa tulosyksikön johtaja ja varmentaa ao. palvelukokonaisuuden esihenkilö, jollei lautakunta ole valtuuttanut toisia henkilöitä.

Muun toimielimen toimituskirjan ja kirjelmän allekirjoittaa tulosyksikön johtaja.

Toimielimen pöytäkirjanotteen allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Toimielimen asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset todistaa oikeaksi pöytäkirjanpitäjä tai muu toimielimen määräämä henkilö.

Viranhaltija allekirjoittaa päätökset, sopimukset, sitoumukset ja muut asiakirjat päättämissään asioissa.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

Viranhaltijapäätökset ja toimielinten pöytäkirjat sekä muut mahdolliset asiakirjat voidaan allekirjoittaa dokumentoinnin osalta sähköisen allekirjoituksen edellytykset täyttävässä järjestelmässä.

139 § Asiakirjojen antamisesta päättäminen

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (julkisuuslain) 4 ja 14.1. §:ssä tarkoitettu kunnallinen toimielin voi siirtää toimialaansa kuuluvan asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisuvalltaa alaiselleen viranhaltijalle.

140 § Hallintosäännön voimaantulo

Tämä hallintosääntö tulee voimaan 1.6.2025 lukien.

LIITTEET:

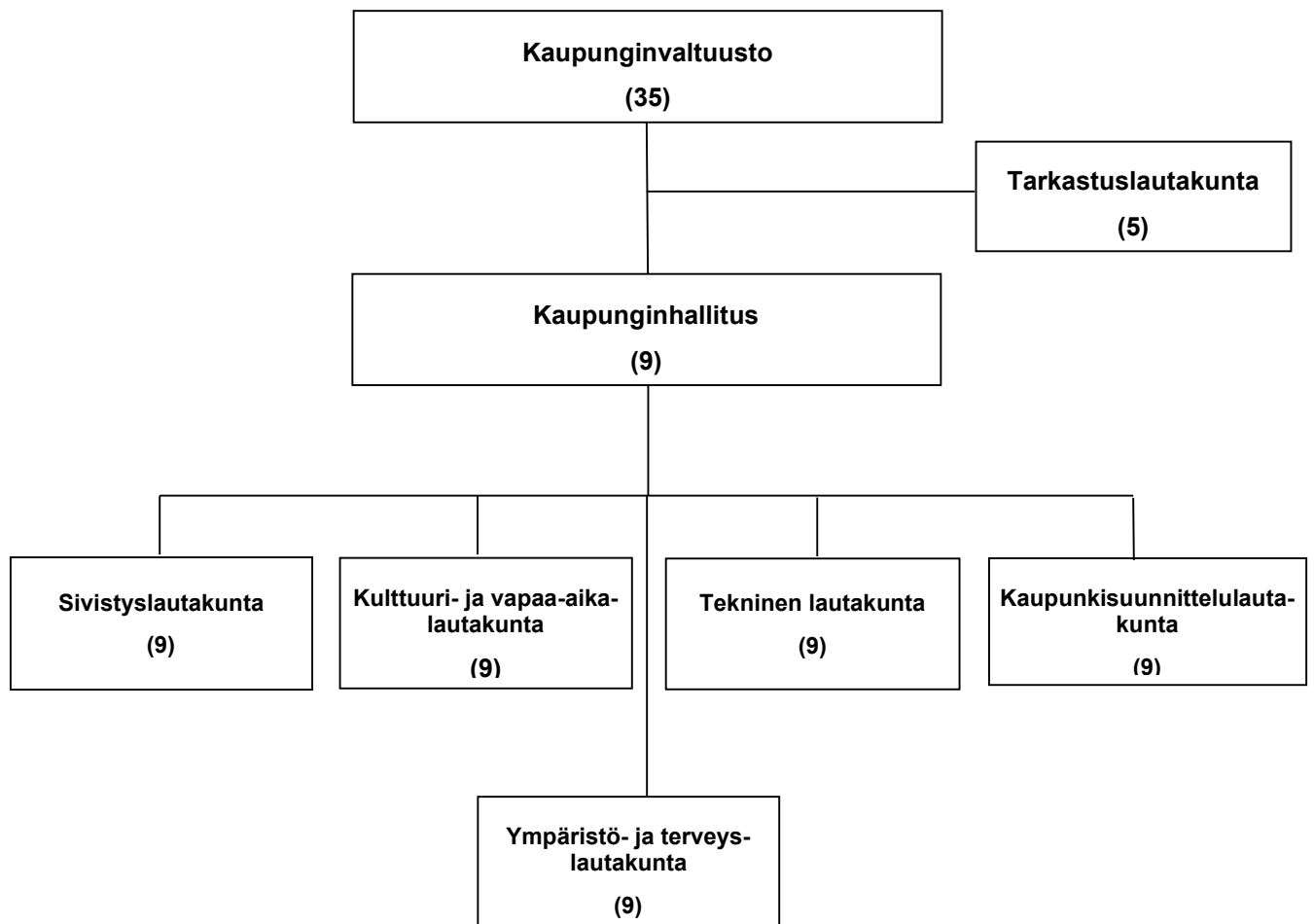
Luottamushenkilöorganisaatio

Viranhaltijaorganisaatio

Irtaimen omaisuuden myynnin tai käytöstä poistamisen päätösvaltarajat

Kankaanpään kaupunki

Luottamushenkilöorganisaatio 1.1.2023

Kaupunginjohtaja

Toimialat

Tulosyksikkö - Valtuuston sitovuustaso

Palvelukokonaisuudet

Irtaimen omaisuuden myynnin tai käytöstä poistamisen päätösvaltarajat

	Kaupunginjohtaja, talousjohtaja ja tu- losyksikön johtaja	Kaupunginhallitus ja lautakunta
Euromääräinen raja	Päätösvalta enin- tään 10.000 €	Päätösvalta yli 10.000 €